

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 385

I brev af 4. september 2024 har udvalget efter ønske fra Mai Villadsen (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

27. september 2024
Sagsnr.: 24/17847

Alm. del – spørgsmål 385:

Vil ministeren oplyse de statslige meromkostninger ved at afskaffe brugerbetaling på dagtilbud for forældre, så dagtilbud bliver gratis at benytte for familierne?

Svar:

Af tabel 1 fremgår den umiddelbare årlige kommunale merudgift, såfremt forældrebetaling for dagtilbud afskaffes. Beregningen er foretaget for kommunal og privat dagpleje 0-2 årige, samt kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner 0-2 år og daginstitutioner 3 år til skolestart. Beregningerne følger metoden, som er benyttet i svar på spm. 245 (folketingsåret 2023-24). Dertil er beregningerne lavet ud fra en forudsætning om, at de samlede udgifter til dagtilbud og øvrige betingelser ikke ville blive ændret som følge af, at forældrebetaling i dagtilbud afskaffes. Derfor er udgifter til eks. privatinstitutioner ikke er medtaget, da der vil skulle tages særskilt stilling til evt. justeringerne i forhold til denne type tilbud.

Der er korrigeret for kommunernes eksisterende udgifter til søskendetilskud og fripladstilskud (nettoforældrebetalingsandelen), som kommunerne er forpligtigede til at give jf. dagtilbudslovens § 43. Reglerne om økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudsloven indebærer bl.a., at forældre med en husstandsindkomst på under 200.301 kr. (2024-niveau) får fuld økonomisk friplads. Reglerne om søskendetilskud indebærer, at afskaffelsen af forældrebetaling vil få fuld virkning for det barn i familien, som er optaget i det tilbud med den dyreste nettodriftsudgift (der gives ikke søskendetilskud på pladsen), mens afskaffelsen af forældrebetaling kun vil få halv virkning for de øvrige børn i familien (der gives 50 pct. søskendetilskud på pladsen(erne)).

Tabel 1. Kommunernes umiddelbare årlige udgifter ved afskaffelse af forældrebetaling i kommunal og privat dagpleje og kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner

Dagtilbudstype	Merudgifter (mio. kr.)
Dagpleje (0-2 år)	744,4
Daginstitution (0-2 år)	2.460,0
Daginstitutioner (3 år til skolestart)	2.601,5
I alt	5.805,9

Anm.: Beregningen er foretaget trinvis. Opgørelsen beror i første trin på beregninger af de umiddelbare merudgifter som følger af oplysninger om kommunernes indberettede takster i 2024, som er ekskl. korrektion for søskendetilskud og fripladstilskud. Udgifter forbundet med søskendetilskud og fripladstilskud er i andet trin baseret på betalingsoplysninger vedr. børn indskrevet i dagtilbud i oktober 2020, og er opgjort på en 33,3 pct. stikprøve, og omregnet til årsniveau. Herefter er udgifter forbundet med tilskuddene fremskrevet til 2024-niveau ved brug af oplysninger om takstudviklingen på landsplan og derefter skaleret til de umiddelbare merudgifter fra kommunernes indberettede takster i 2024. I tredje trin er de beregnede umiddelbare merudgifter, ekskl. korrektion for søskendetilskud og fripladstilskud, i trin et lagt sammen med de beregnede udgifter forbundet med tilskuddene i trin to, for at finde umiddelbare merudgifter inkl. korrektion for søskendetilskud og fripladstilskud. Opgørelsen inkludere følgende institutionstyper: Dagpleje (0-2 årige) (§21, stk. 2 og 3), daginstitutioner (0-2 årige) (§ 19, stk. 2-4) og daginstitutioner (3 år til skolestart) (§ 19, stk. 2-4).

Kilde: Kommunernes budgetindberetninger 2024 og Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger, bl.a. pba. Økonomiministeriets Lovmodel

Det bemærkes, at opgørelsen i tabel 1 alene viser de umiddelbare årlige meromkostninger, som vil være forbundet med at afskaffe forældrebetaling i kommunal og privat dagpleje og kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner. Der er ikke indregnet effekter i forhold til de offentlige indtægter, herunder tilbageløb og arbejdsudbudsvirkninger. Ændringerne i forældrebetalingen vil derudover have afledte fordelingsvirkninger, som ikke er opgjort i denne besvarelse.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye